

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради АКиМ

від 31.01.2023 р. (протокол № 7)

ВВЕДЕНО В ДІЮ

Наказ ректора АКиМ

від 31.01.2023 р. № 12

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання в
Комунальному закладі вищої освіти
«Академія культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради
результатів навчання, здобутих шляхом
неформальної та/або інформальної освіти**

Ужгород - 2023

1. Загальні положення

1.1 Положення про порядок визнання в Комунальному закладі вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – Положення) регламентує умови й порядок перезарахування у Комунальному закладі вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі – Академія) результатів навчання, здобуті здобувачами фахової передвищої та вищої освіти (далі – здобувачі освіти) усіх рівнів (ступенів) освіти та форм здобуття освіти шляхом неформальної та/або інформальної освіти (далі – результати неформального та/або інформального навчання).

1.2. Положення розроблено на основі Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіти» та «Про вищу освіту», Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.02.2022 р. № 130 (з наступними змінами), інших нормативно-правових актів з питань фахової передвищої та вищої освіти, які регулюють освітню діяльність в Академії.

1.3. В цьому Положенні терміни вживаються відповідно до Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіти» та «Про вищу освіту», зокрема:

Інформальна освіта (самоосвіта) — це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Кваліфікація — це визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) — це одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

Неформальна освіта — це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Освітня кваліфікація — це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) — це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом.

Результати навчання — це знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

Формальна освіта — це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Часткова професійна кваліфікація — це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

2. Визнання результатів неформального та інформального навчання

2.1. Результати навчання та компетентності, необхідні для присудження освітніх ступенів та/або присвоєння професійних кваліфікацій, можуть досягатися та здобуватися у системі формальної, неформальної чи інформальної освіти.

2.2. Визнання Академією результатів неформального та/або інформального навчання особи — це комплекс процедур, що встановлюють їх відповідність результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою (результатам навчання певних освітніх компонентів або програмним результатам навчання), або певному рівню освіти, за підсумками чого приймається рішення про можливість зарахування особі певних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) відповідної освітньої програми (у тому числі, в рамках її вибіркової складової).

2.3. Результати неформального та/або інформального навчання визнаються Академією в порядку визначеному законодавством та цим Положенням.

2.4. Право на визнання результатів неформального та/або інформального навчання поширюється на здобувачів освіти усіх рівнів (ступенів) освіти Академії, незалежно від форми здобуття освіти чи джерела її фінансування.

2.5. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові освітні компоненти освітньої програми, за виключенням атестації.

2.6. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання, як правило, дозволяється для освітніх компонентів, які починають вивчатися з другого семестру, щоб у випадку невизнання результатів навчання, здобувач освіти зміг пройти підготовку з відповідних освітніх компонентів в повному обсязі.

2.7. Визнання та зарахування результатів неформального та/або інформального навчання здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач освіти досяг результатів навчання, передбачених освітньою програмою, за якою він навчається.

2.8. Визнанню можуть підлягати результати неформального та/або інформального навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його складовим (окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсовій роботі, курсовому проєкту) тощо), які передбачені робочою програмою даного освітнього компонента.

2.9. У разі наявності в робочій програмі освітнього компонента рекомендацій педагогічного або науково-педагогічного працівника (далі – викладач) щодо можливості проходження визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформального навчання, додаткової процедури визнання результатів неформального навчання не потрібно. Поточний та підсумковий контроль з освітнього компонента здійснюється викладачем відповідно до системи оцінювання результатів навчання в Академії та політики освітнього компонента.

2.10. Не визнаються результати неформального та/або інформального навчання і не присвоюють кредити ЄКТС з освітніх компонентів, які не відповідають вимогам освітньої програми щодо формування запланованих результатів навчання та компетентностей.

2.11. У процесі визнання Академією результатів неформального та/або інформального навчання не підлягають розгляду документи, що підтверджують неформальне навчання та/або професійну, громадську чи іншу діяльність, видані на тимчасово окупованій території України або території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом.

2.12. Не підлягають визнанню результати навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, встановлених міжнародними конвенціями або договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями або договорами.

2.13. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25% відповідної освітньої програми.

2.14. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання проводиться з урахуванням індивідуальних потреб та можливостей здобувачів освіти, в тому числі й осіб з особливими освітніми потребами, за необхідності – з використанням дистанційних технологій.

2.15. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання не веде до зменшення обсягу освітньої програми та наданих освітніх послуг та не може бути підставою зменшення загальної вартості освітніх послуг.

2.16. Академія забезпечує, інформування здобувачів освіти та інших зацікавлених сторін, зокрема, через офіційний вебсайт Академії, щодо організації процедур визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

3. Порядок визнання та зарахування результатів неформального та/або інформального навчання

3.1. Визнання результатів неформального та/або інформального навчання включає такі процедури:

- подання заяви здобувачем освіти про визнання результатів неформального та/або інформального навчання (Додаток 1 до цього Положення) та декларації про попереднє навчання (Додаток 2 до цього Положення);

- формування ректором Академії предметної комісії, яка визначає можливість визнання результатів навчання, форми та строки проведення оцінювання для визнання результатів неформального та/або інформального навчання;

- ідентифікація задекларованих у письмовій формі особою результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають оцінюванню;

- проведення оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання;

- прийняття рішення про визнання та зарахування особі відповідних освітніх компонентів (складових освітніх компонентів) освітньої програми або відмову у визнанні.

3.2. Здобувач освіти звертається із заявою до ректора Академії про визнання результатів неформального та/або інформального навчання. До заяви долучаються декларація про попереднє навчання та додаткові документи (за наявності), які підтверджують наведену у декларації інформацію про попереднє навчання (освітня програма, сертифікат про проходження тренінгу/курсів, сертифікат про практику/стажування, свідоцтво, опис змісту та результатів інформального навчання тощо).

Якщо зазначені документи видані на іноземній мові, то здобувач освіти подає переклади цих документів, нотаріально завірених в установленому законодавством порядку.

3.3. Заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувач вищої освіти подає не пізніше ніж за 30 днів до завершення семестру, який передусє семестру, у якому згідно з навчальним планом освітньої програми передбачено вивчення освітнього компонента, що пропонується до перезарахування.

3.4. На підставі заяви ректор Академії своїм наказом формує предметну комісію у складі трьох осіб для визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

До складу предметної комісії входять:

- гарант освітньої програми (керівник робочої групи) або голова циклової комісії чи завідувач кафедри, за якою закріплений освітній компонент, запропонований для зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання;

- два педагогічні чи науково-педагогічні працівники, серед яких принаймні один забезпечує викладання освітнього компонента, що пропонується до зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

Робота предметної комісії здійснюється на засадах професійності, компетентності, неупередженості, дотримання принципів академічної доброчесності та етичних норм поведінки, створення доброзичливої психологічної обстановки для заявника. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів стосовно заявника.

3.5. Прийняття рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника здійснюється предметною комісією за підсумками їх оцінювання. Методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника повинні забезпечувати оцінювання усіх змістових складових відповідних результатів навчання (змістову валідність).

3.6. Предметна комісія здійснює аналіз достатності інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду та результатів неформального та/або інформального навчання заявника та перевірку наданої ним інформації.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації предметна комісія може направляти запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне та/або інформальне навчання або де здійснювалася професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявником здобувались результати неформального та/або інформального навчання. Відповіді зазначених суб'єктів приймаються до розгляду як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

3.7. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої заявником інформації становить не більше десяти робочих днів. У випадку направлення запиту до зазначеного у декларації про попереднє навчання суб'єкта, який здійснював неформальне та/або інформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої здобувались відповідні результати навчання, строк розгляду заяви про визнання може бути продовжений до отримання зазначеної інформації та її опрацювання, про що предметна комісія інформує заявника.

3.8. На підставі інформації, що міститься у декларації про попереднє навчання та наданих документів, предметна комісія здійснює співставлення результатів неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

Співставлення задекларованих заявником результатів неформального та/або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, включає їх аналіз і порівняння за змістом та рівнем складності.

3.9. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковою складовою освітньої програми, предметна комісія розглядає можливість визнання таких результатів навчання в рамках вибіркової складової освітньої програми, за якою навчається заявник. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню (ступеню) освіти, на якому реалізується освітня програма.

3.10. За результатами співставлення результатів навчання предметна комісія може рекомендувати повне зарахування освітнього компонента, часткове зарахування результатів навчання з освітнього компонента або відмову у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання.

3.11. Повне зарахування заявнику певного освітнього компонента рекомендують у випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнаються усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховується відповідна освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою. Оцінка за таким освітнім компонентом визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

3.12. Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнається тільки частина результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом. У цьому випадку заявнику зараховуються окремі складові освітнього компонента (розділи, теми, індивідуальні завдання (курсова робота, курсовий проєкт) тощо).

3.13. Рішення предметної комісії про відмову у зарахуванні результатів неформального та/або інформального навчання приймається у випадку, якщо інформація, наведена у декларації про попереднє навчання та додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника для їх подальшого співставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена у декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання чи досвіду діяльності заявника не підтверджується. Предметна комісія повертає документи заявнику без подальшого розгляду із зазначенням підстав ухвалення такого рішення.

3.14. Заявник має право повторно подати заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання та декларацію, що містить уточнену інформацію, та додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.15. Оцінка з освітнього компонента (складових освітнього компонента), що пропонується для зарахування на основі визнання результатів

неформального та/або інформального навчання, визначається за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

3.16. Предметна комісія призначає підсумкове оцінювання у формі заліку (диференційованого заліку) або екзамену, відповідно до форми контролю, зазначеної у навчальному плані для освітнього компонента, запропонованого для повного зарахування на підставі визнання результатів неформального та/або інформального навчання. У разі часткового визнання результатів навчання з певного освітнього компонента, форми та методи оцінювання визначаються предметною комісією з урахуванням вимог робочої програми освітнього компонента.

3.17. Здобувача освіти ознайомлюють з програмою освітнього компонента, переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання, критеріями та засобами оцінювання, правилами оскарження результатів оцінювання. Для підготовки до оцінювання здобувачу освіти надається до десяти робочих днів для кожного освітнього компонента.

3.18. Якщо навчальним планом відповідної освітньої програми передбачено написання курсової роботи (курсowego проєкту) із запропонованого для зарахування освітнього компонента, то здобувачу освіти надається до двадцяти робочих днів для написання цієї роботи (проєкту), при цьому, педагогічний або науково-педагогічний працівник, за яким закріплений цей освітній компонент, повинен ознайомити здобувача освіти з переліком тем курсових робіт (курсowych проєктів) та надати необхідну консультативну допомогу.

3.19. За результатами оцінювання предметна комісія формує протокол, у якому міститься висновок про визнання/невизнання результатів неформального та/або інформального навчання та зарахування результатів навчання з певного освітнього компонента (повне або часткове), а також зазначає оцінку, яку здобувач освіти отримав за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

Якщо здобувач освіти за підсумками оцінювання отримав менше 60 балів (за 100-бальною шкалою), то результати неформального та/або інформального навчання вважаються невизнаними.

3.20. У випадку ухвалення рішення про повне зарахування освітнього компонента здобувача освіти звільняють від вивчення зарахованого освітнього компонента у відповідному семестрі.

Педагогічний чи науково-педагогічний працівник із числа членів предметної комісії, який забезпечує викладання освітнього компонента, що пропонується для зарахування на основі визнання результатів неформального та/або інформального навчання, вносить у додаткову індивідуальну відомість обліку успішності та залікову книжку (індивідуальний навчальний план) здобувача освіти назву освітнього компонента, загальну кількість кредитів ЄКТС/годин та отриману здобувачем підсумкову оцінку, та вказує підставу щодо зарахування (номер і дату протоколу засідання предметної комісії).

3.21. Якщо предметна комісія приймає рішення про часткове визнання результатів навчання та зарахування окремих складових освітнього

компонента, то результати оцінювання з неформальної та/або інформальної освіти в обов'язковому порядку враховуються викладачем при визначенні підсумкової оцінки за результатами вивчення освітнього компонента.

3.22. Заява, декларація, протокол засідання предметної комісії та інші документи, на підставі яких відбулося повне або часткове визнання результатів навчання, долучаються до особової справи здобувача освіти.

3.23. У разі прийняття рішення предметної комісії про невизнання результатів неформального та/або інформального навчання, здобувач освіти має право звернутися з апеляцією до ректора Академії.

3.24. Відповідно до апеляції, ректор Академії видає наказ про створення апеляційної комісії, до якої входять: проректор з науково-педагогічної роботи по організації освітнього процесу, завідувач відділення фахової передвищої освіти Академії (якщо апеляцію подано здобувачем фахової передвищої освіти) та педагогічні працівники циклової комісії або науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечують викладання освітнього компонента, що пропонується для зарахування.

3.25. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення. Рішення апеляційної комісії доводиться до відома здобувача освіти в усній формі або, на вимогу здобувача освіти, у письмовій формі.

4. Прикінцеві положення

3.1. Це Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора Академії.

3.2. Доповнення та зміни до цього Положення (в тому числі й виклад цього Положення в новій редакції) вносяться та затверджуються Вченою радою Академії у тому ж порядку, що й саме Положення.

3.3. Це Положення діє в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам України та Статуту Академії.

Положення підлягає оновленню та перегляду, відповідно до змін нормативно-правових актів України в сфері фахової передвищої та вищої освіти.

Додаток 1
до Положення про порядок визнання
в Академії результатів навчання, здобутих
шляхом неформальної та/або інформальної
освіти

Ректору Комунального закладу
 вищої освіти «Академія культури і
 мистецтв» Закарпатської обласної ради
 Наталії ШЕТЕЛІ

_____ (ім'я та прізвище здобувача освіти)

здобувача _____ курсу _____ форми
 _____ денної/заочної

здобуття _____
 _____ фахової передвищої освіти /

_____ першого (бакалаврського) / другого (магістерського)
 _____ рівня вищої освіти

спеціальності _____

_____ (код та назва спеціальності)

Заява

Прошу розглянути питання про визнання результатів навчання, здобутих мною
 шляхом _____ освіти, щодо відповідності вимогам результатів
 _____ (неформальної / інформальної)
 навчання з освітнього компонента _____

_____ (вказати назву освітнього компонента та обсяг у кредитах ЄКТС)

освітньої програми _____

_____ (вказати назву освітньої програми)

Для визнання результатів навчання додаю:

_____ (декларацію про попереднє навчання)

_____ (вказати додаткові документи (за наявності), які підтверджують наведену у декларації інформацію)

_____ (дата)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я та прізвище здобувача освіти)

Додаток 2
до Положення про порядок визнання
в Академії результатів навчання, здобутих
шляхом неформальної та/або інформальної
освіти

ДЕКЛАРАЦІЯ
про попереднє навчання

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача освіти, що подає заяву на визнання результатів навчання)

Опис результатів навчання:

(наводиться інформація про результати неформального та/або
інформального навчання, щодо визнання яких подається заява)

Інформація про суб'єкта, що здійснював навчання:

(наводиться інформація про суб'єкт, який здійснював неформальне та/або інформальне навчання
або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність, під час якої заявник отримав заявлені
результати навчання. Для визнання результатів інформальної освіти заявник обґрунтовує, чому вважає за
можливе визнання)

Інформація про попереднє навчання та досвід:

(наводиться інформація про попереднє навчання та досвід діяльності, під час яких здобувалися результати
неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди такого навчання та/або відповідної діяльності)

Перелік додаткових документів:

(за наявності, вказують перелік додаткових документів, що надаються для
підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання)

(дата)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище здобувача освіти)